

Tractats internacionals. Lleis. Sentències del Tribunal Constitucional

Lleis qualificades

Llei qualificada del matrimoni

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 30 de juny de 1995 ha aprovat la següent:

Llei qualificada del matrimoni

Índex general

Exposició de motius

Primera part: El matrimoni

Títol I: Disposicions generals comunes a tots els règims jurídics del matrimoni

Cap. 1: Principis derivats de la Constitució

Cap. 2: Àmbit d'aplicació d'aquesta Llei i recepció d'altres drets

Cap. 3: La promesa de matrimoni

Cap. 4: Drets i deures dels cònjuges

Cap. 5: Formes de celebració del matrimoni

Títol II: El matrimoni civil

Cap. 1: Règim jurídic i precisions conceptuals

Cap. 2: Els requisits del matrimoni civil

Cap. 3: L'expedient previ a la celebració del matrimoni civil

Cap. 4: El consentiment

Cap. 5: La forma de celebració del matrimoni civil

Cap. 6: La nul.litat del matrimoni civil

Cap. 7: La separació matrimonial

Cap. 8: La dissolució del matrimoni civil

Títol III: El matrimoni canònic

Segona part: Normes processals en les causes matrimonials

Títol IV: Disposicions generals comunes a tots els règims jurídics de matrimoni

Cap. 1: Jurisdicció competent

Cap. 2: Les mesures provisionals per demanda de nul.litat, de separació o de divorci

Cap. 3: Efectes de la declaració de nul.litat del matrimoni, de separació i de divorci

Títol V: Normes processals en les causes matrimonials davant la jurisdicció civil

Cap. 1: Les causes de nul.litat del matrimoni i de divorci

Cap. 2: Requisits per a la separació dels cònjuges

Cap. 3: Les mesures provisionals per a la separació dels cònjuges

Disposicions transitòries

Disposició final

Exposició de motius

La present Llei qualificada del matrimoni té com a objectiu principal regular aquesta institució fonamental de la societat segons les exigències de la Constitució.

Consegüentment, aquesta Llei conté, al costat d'unes disposicions generals que s'imposen a totes les formes de celebració del matrimoni, les disposicions particulars que regulen el matrimoni civil i el canònic, pels quals cada ciutadà pot optar lliurement.

Aquesta possibilitat d'opció, juntament amb altres, com és ara la separació dels cònjuges per mutu acord, i el divorci previstos per aquesta Llei, la insereixen també en el corrent de major protagonisme de la voluntat dels contraents, en aquestes matèries, que s'observa en els ordenaments jurídics actuals, salvaguardant en tot cas el principi de la protecció de la família com a obligació de la societat i de l'Estat, proclamat per la Constitució.

El principi d'igualtat entre l'home i la dona davant del matrimoni, durant el matrimoni i en les vicissituds posteriors, acollit ja en el dret del Principat d'Andorra abans de la Constitució i enfortit per aquesta, té en aquesta Llei el seu reflex adequat en l'equiparació plena dels contraents tant pel que fa a les condicions per poder contreure matrimoni, com als drets i els deures dels cònjuges i com a la determinació dels efectes de la nul.litat, del divorci o de la separació matrimonial.

Aquesta regulació del matrimoni respon al desplegament constitucional i recull el pensament, les aspiracions i les necessitats d'un ampli sector de la societat andorrana.

Primera part: El matrimoni

Títol I. Disposicions generals comunes a tots els règims jurídics del matrimoni

Capítol 1. Principis derivats de la Constitució

Article 1

1. L'home i la dona tenen dret a contreure matrimoni entre ells i a fundar una família, d'acord amb les disposicions de la present Llei.

2. La família és l'element bàsic de la societat i té dret a la protecció econòmica, social i jurídica de la mateixa societat i de l'Estat.

Capítol 2. Àmbit d'aplicació d'aquesta Llei i recepció d'altres drets

Article 2

Poden contreure matrimoni d'acord amb aquesta Llei:

1. Els andorrans, àdhuc en el cas que solament un dels contraents gaudeixi de la nacionalitat andorrana.

2. Els estrangers que tinguin, almenys un d'ells, la seva residència al Principat d'Andorra.

Article 3

Els andorrans i els residents poden contreure matrimoni fora del Principat d'Andorra segons la forma establerta per la llei del lloc de la celebració, restant, però, subjectes a les disposicions dels articles 18, 19 i 22, i han d'inscriure el matrimoni en el Registre Civil d'Andorra.

Article 4

A manca de capítols matrimonials o en allò en què aquests siguin insuficients, el règim econòmic matrimonial es fixa per la llei nacional comuna dels cònjuges; altrament, per la llei del lloc de la residència del matrimoni, i, en cas de conflicte de lleis, preval el règim de separació de béns.

Capítol 3. La promesa de matrimoni

Article 5

1. Es reconeix la promesa de matrimoni, però no dóna dret a l'acció per exigir la celebració del matrimoni.

2. Pertany a la jurisdicció civil determinar l'existència i la validesa de la promesa de matrimoni, així com els efectes del seu trencament.

3. La prova de la promesa de matrimoni ha d'ésser documental. Les proves testificals o per presumpcions greus, precises i concordants, són admeses solament si existeix un indicatiu de prova documental o quelcom equivalent, o si la part demandant demostra la impossibilitat en què es troba de fornir una prova documental.

4. L'incompliment de la promesa de matrimoni pot donar lloc a les accions previstes als articles 6 i 7, amb exclusió de qualsevol altra acció que no sigui la reparació de perjudicis, i en cap cas pot donar lloc a l'acció per exigir la celebració del matrimoni.

Article 6

1. Pot demanar-se la restitució de les donacions fetes a causa de la promesa de matrimoni, si aquest no ha estat celebrat.

2. L'acció per reclamar la restitució de les donacions fetes a causa de la promesa de matrimoni prescriu en el termini d'un any, comptat des del dia de la negativa a la celebració del matrimoni, notificada fefaentment per qualsevol dels promesos, o a comptat del trentè (30è) dia posterior a la data d'haver estat fefaentment requerit un dels promesos, o a comptat des del dia de la mort d'un d'ells.

Article 7

1. L'incompliment sense causa justa de la promesa de matrimoni, feta per persona major d'edat o per menor autoritzada per qui ha de donar l'assentiment per a la celebració del matrimoni, produeix l'obligació de rescabalar l'altra part de les despeses fetes i de les contretes a causa de la promesa.

2. L'acció prescriu en el termini d'un any, comptat des del dia de la negativa a la celebració del matrimoni, notificada fefaentment per qualsevol dels promesos, o a comptat del trentè (30è) dia posterior a la data d'haver estat fefaent-

ment requerit un dels promesos i sempre que aquest no hagi donat resposta.

Capítol 4. Drets i deures dels cònjuges

Article 8

1. El matrimoni atribueix a ambdós cònjuges els mateixos drets i els imposa també el compliment dels mateixos deures.

2. Els drets i deures que la Llei estableix com a conseqüència del matrimoni són irrenunciables.

Article 9

Els cònjuges estan obligats a viure junts, llevat de justa causa que ho impedeixi, a respectar-se mútuament, a guardar-se fidelitat, a ajudar-se moralment i material i a actuar sempre en interès de la família.

Article 10

El matrimoni imposa a ambdós cònjuges l'obligació de mantenir i educar els fills, tenint en compte les aspiracions i les capacitats d'aquests, i d'acord amb els mitjans econòmics de la família.

Article 11

El marit i la muller han de contribuir al sosteniment de les despeses familiars en la forma establerta per les normes que regulin llur règim econòmic matrimonial.

Article 12

1. Els cònjuges determinen de comú acord el seu domicili. En cas de desacord, oïdes les parts, el fixa la jurisdicció civil, tenint en compte l'interès de la família.

2. La pàtria potestat sobre els fills no emancipats l'exerceixen conjuntament els pares, en benefici d'aquells. En cas de desacord, oïdes les parts, el parer dels fills si escau, i el Ministeri Fiscal, la jurisdicció civil disposa el que sigui procedent.

3. Les matèries relatives a la tutela, al règim econòmic matrimonial, a les despeses familiars, a l'autonomia patrimonial i, en general, als drets i les obligacions dels cònjuges, es regeixen per la legislació vigent.

Article 13

1. La vídua no pot contreure noves nupcies fins que hagin transcorregut tres-

cents dies des de la mort del seu marit. Tampoc no pot contreure-les la dona, el matrimoni de la qual hagi estat declarat nul o hagi estat dissolt, durant el mateix termini de tres-cents dies a comptat de la data de la providència o l'acte de mesures provisionals, a què es refereixen els articles 51, 63 i 64.

2. Aquestes prohibicions queden sense efecte des del moment en què les persones al·ludides a l'anterior apartat 13.1 hagin donat a llum, o en el cas que la declaració sobre la paternitat del seu embaràs en curs sigui acceptada expressament per l'altre contraent i pel pare declarat, si és viu. Si el pare declarat és mort, cal que, notificada per la jurisdicció civil la declaració de paternitat de la vídua a les persones que cregui interessades, no sigui impugnada en el termini de quinze dies des de la notificació.

Capítol 5. Formes de celebració del matrimoni

Article 14

L'ordenament jurídic del Principat d'Andorra reconeix dues formes de celebració del matrimoni:

- El matrimoni civil.
- El matrimoni canònic.

Article 15

1. Els contraents tenen llibertat plena per optar per qualsevol de les dues formes de celebració del matrimoni.

2. Únicament poden optar per les dues formes de celebració del matrimoni si, en primer lloc, contreuen matrimoni civil.

Títol II. El matrimoni civil**Capítol 1. Règim jurídic i precisions conceptuals**

Article 16

El matrimoni civil es regeix per les disposicions generals del títol I i per les particulars d'aquest títol II.

Article 17

1. Sempre que es faci al·lusió al parentiu per consanguinitat en aquest títol II, es determinarà d'acord amb el còmput romanístic.

2. La consanguinitat es compta per línies i graus.

3. Per comptar el grau de parentiu en línia recta, es compta el nombre de generacions o persones fins a aquella amb la qual es fa el còmput. Hi ha tants graus com persones, descomptant la primera.

4. Per comptar el grau de parentiu en la línia col.lateral, es puja fins al primer ascendent comú i es torna a baixar fins a la persona amb la qual es fa el còmput. Hi ha tants graus com persones, descomptant la primera.

Capítol 2. Els requisits del matrimoni civil

Article 18

No poden contreure matrimoni civil:

1. Els menors de 16 anys, llevat que siguin dispensats d'aquest impediment d'acord amb l'article 20.

2. Els qui estiguin lligats per un vincle matrimonial.

Article 19

No poden contreure matrimoni civil entre ells:

1. Els parents en línia recta per consanguinitat o adopció.

2. Els parents en línia col.lateral per consanguinitat fins al quart grau.

3. Els adoptats amb llurs germans adoptius.

4. Els condemnats com a autors o còmplices de la mort del cònjuge de qualsevol d'ells.

Article 20

La jurisdicció civil, oït el parer del Ministeri Fiscal, pot dispensar, amb justa causa i a petició de part, dels impediments següents:

1. El d'edat, sempre que es tracti de majors de catorze anys, oïnt prèviament les persones que exerceixen llur pàtria potestat o tutela, les quals en tot cas han de manifestar si atorguen llur assentiment al matrimoni o si s'hi oposen.

2. El de consanguinitat en línia col.lateral en quart grau.

3. Els que es derivin de l'adopció.

4. El del punt 4 de l'article 19.

Capítol 3. L'expedient previ a la celebració del matrimoni civil

Article 21

1. Les persones que desitgin contreure matrimoni civil han de promoure expedient, personalment o per mitjà de persona amb poder notarial especial, davant el Registre Civil. Aquest expedient comprendrà:

1.1) Un escrit, signat per ambdós contraents, en què s'ha de fer constar el nom, els cognoms, l'estat, el lloc i la data de naixement, la nacionalitat, la professió, la residència i el domicili de cada un dels contraents; el nom i els cognoms de llurs pares, així com el lloc de celebració del matrimoni, en què s'ha de manifestar la seva voluntat de contreure matrimoni.

1.2) Un certificat de naixement dels futurs contraents.

1.3) Un document acreditatiu de l'estat civil.

1.4) Els documents que acreditin el domicili i la residència efectiva dels contraents.

2. Si els futurs contraents no poden acreditar el seu estat civil, el registrador civil els ha de demanar l'aportació de noves proves que ho acreditin.

Article 22

1. La celebració del matrimoni civil ha de ser precedida per la publicació de les proclames matrimonials, en les quals s'expressen totes les dades a què es refereix l'article 21.1.

2. La publicació de les proclames és efectuada pel Registre Civil, d'acord amb la seva legislació.

Article 23

El matrimoni civil pot celebrar-se a partir del cinquè dia posterior a la data en què s'hagi complert el termini de publicació. Si dintre dels sis mesos posteriors no se celebra el matrimoni civil, haurà de repetir-se'n la publicació.

Article 24

La reducció del termini de publicació de les proclames, s'estableix d'acord amb el que disposa la legislació del Registre Civil.

Article 25

L'autorització o la denegació de la celebració del matrimoni civil es regeix per la legislació del Registre Civil.

Capítol 4. El consentiment

Article 26

No hi ha matrimoni civil vàlid sense consentiment matrimonial.

Article 27

No poden prestar un consentiment vàlid les persones que no tenen suficient ús de raó en el moment de contreure matrimoni civil o que per causes psíquiques no poden assumir les obligacions essencials del matrimoni.

Per verificar aquests casos, el registrador civil ha d'encarregar un dictamen mèdic-psiquiàtric.

Article 28

L'error sobre la persona o el refús d'una qualitat del matrimoni impedeixen la validesa del consentiment matrimonial.

Article 29

No pot prestar un consentiment vàlid qui contreu matrimoni civil enganyat per frau, provocat per obtenir el seu consentiment, sobre una qualitat de l'altre contraent, que per la seva naturalesa pot pertorbar greument la vida conjugal.

Article 30

No pot prestar un consentiment matrimonial vàlid el qui contreu matrimoni civil per violència o por greu provinent d'una causa externa, encara que no s'hagi provocat intencionadament, per alliberar-se'n.

Article 31

La condició, el termini i el mode es consideren sempre com no posats.

Capítol 5. La forma de celebració del matrimoni civil

Article 32

1. El matrimoni civil se celebra públicament a la casa del Comú, en presència de dos testimonis majors d'edat i davant del cònsol major de la parròquia en què un dels contraents tingui la residència efectiva o en què hagin decidit lliurement celebrar el matrimoni.

2. El cònsol major pot delegar les seves funcions en la celebració del matrimoni civil en el cònsol menor, o en un membre del Consell del Comú de la parròquia.

Article 33

1. El cònsol o el seu delegat, en presència dels dos testimonis i dels contraents, es limita a donar lectura als articles 8, 9, 10 i 11 i pregunta a cada una de les parts si desitja contreure matrimoni amb l'altra.

2. Després que els contraents hagin expressat, verbalment o, en cas de no poder parlar, per signes equivalents, el consentiment matrimonial, el cònsol o el seu delegat els declara units en matrimoni.

3. El cònsol o el seu delegat, els contraents i els testimonis signen tot seguit l'acta de matrimoni civil, en dos exemplars, segons el model establert.

4. Un exemplar de l'acta de matrimoni és tramesa pel cònsol o pel seu delegat al Registre Civil el primer dia hàbil següent a la celebració del matrimoni. L'altre exemplar restant es conserva als arxius del Comú corresponent.

Article 34

1. En cas d'imminent perill de mort d'un dels contraents, qualsevol cònsol, després d'informe previ d'un metge o del metge forense, acompanyat de dos testimonis, procedeix a la celebració del matrimoni civil sense necessitat de l'expedient previ ni de proclames. És suficient la declaració jurada dels contraents i dels testimonis, fent constar que no existeix cap impediment entre ells, que no sigui dispensable d'acord amb aquesta Llei.

2. En cas de motiu greu, el cònsol es pot desplaçar al domicili o residència d'un dels contraents, per celebrar el matrimoni.

Article 35

El cònsol no pot negar-se a procedir a la celebració del matrimoni per si mateix o pel seu delegat. En el cas que consideri que hi ha algun motiu raonable contra la celebració del matrimoni, ho ha de posar immediatament en coneixement del registrador, el qual haurà de resoldre en el termini màxim de tres dies hàbils, sense perjudici del que preveu l'article 25.

Capítol 6. La nul·litat del matrimoni civil

Article 36

És nul el matrimoni civil celebrat:

1. Entre persones concernides per algun dels impediments establerts pels articles 18 i 19, llevat del cas de dispensa establert a l'article 20.

2. Sense consentiment matrimonial o amb els vicis de consentiment establerts pels articles 27, 28, 29 i 30.

3. Sense la intervenció del cònsol o de la persona delegada per ell o sense la presència dels testimonis.

4. Sense l'autorització establerta per l'article 25, excepte el cas previst en l'article 34.

Article 37

El matrimoni civil que sigui nul en virtut de les disposicions del capítol 4 d'aquest títol es convalida si els contraents conviuen durant un any a comptar:

1. De llur majoria d'edat, quan hagin contret matrimoni invàlidament per raó de l'impediment d'edat establert per l'article 20.

2. Del moment en què s'esvaeixi l'error o es descobreixi el frau o cessin la violència o la por, a què es refereixen els articles 28, 29 i 30.

Article 38

La declaració de nul·litat del matrimoni civil no invalida els efectes produïts respecte dels fills i del contraent o contraents de bona fe, la qual es presumeix si no es prova el contrari.

Capítol 7. La separació matrimonial

Article 39

Són causes de separació:

1. L'abandó injustificat de la llar conjugal.

2. La infidelitat conjugal.

3. Els maltractaments, les injúries greus i aquelles altres causes que facin la vida conjugal massa difícil.

4. L'alcoholisme, la drogodependència o les perturbacions mentals, sempre que l'interès de l'altre cònjuge o el de la famí-

lia exigeixin la suspensió de la convivència.

5. La violació greu i reiterada dels deures envers els fills.

6. El cessament efectiu de la convivència conjugal, sense causa justa, durant el termini d'un any.

7. El mutu consentiment d'ambdós cònjuges.

8. En general, qualsevol altra causa que, a judici dels òrgans jurisdiccionals competents, sigui suficient per creure que no és possible ni convenient una normal cohabitació entre els cònjuges.

Article 40

La sentència de separació, o l'aprovació del conveni de separació a què es refereix l'article 61, produeixen la suspensió de la vida en comú i els altres efectes previstos per la Llei.

Article 41

Els cònjuges poden, de comú acord, fer cessar els efectes de la sentència o del conveni esmentat en l'article anterior, mitjançant una declaració expressa que ho expliqui al Registre Civil i a la jurisdicció civil.

Capítol 8. La dissolució del matrimoni civil

Article 42

El matrimoni vàlidament contret és dissolt per les causes següents:

1. Per la mort d'un dels cònjuges.

2. Per la declaració de mort d'un dels cònjuges.

3. Pel divorci.

Article 43

1. Les causes de divorci són:

1.1) El mutu consentiment d'ambdós cònjuges, transcorregut almenys un termini d'un any després de presentada la demanda de separació, o d'haver signat feaentment un conveni de separació conjugal.

1.2) El cessament efectiu de la convivència durant almenys dos anys ininterromputs, després de la interposició de la demanda de separació, tant si ha recaigut resolució judicial ferma com si no n'hi ha recaigut.

1.3) El cessament efectiu de la convivència durant almenys tres anys ininterromputs.

1.4) La condemna per sentència ferma d'un cònjuge per haver atemptat contra la vida de l'altre, d'ascendents o de descendents.

1.5) La condemna per sentència ferma d'un cònjuge a una pena efectiva de privació de llibertat superior a un any, sempre que es tracti d'un delictes dolós.

2. Si el divorci és sol·licitat pels dos cònjuges, o per un sol amb el consentiment de l'altre, ha d'haver-se proposat el conveni relatiu als fills i als béns a què fa referència l'article 61.

Títol III. El matrimoni canònic

Article 44

Els efectes civils del matrimoni canònic es regeixen per les disposicions generals del títol I d'aquesta Llei.

Article 45

El matrimoni canònic produeix plens efectes civils des de la seva celebració.

Article 46

La legislació del Registre Civil estableix l'obligació i el procediment per a la inscripció del matrimoni canònic en el Registre Civil.

Segona part. Normes processals en les causes matrimonials

Títol IV. Disposicions generals comunes a tots els règims jurídics de matrimoni

Capítol 1. Jurisdicció competent

Article 47

Les causes de separació, nul.litat o divorci interposades davant la jurisdicció civil se substancien d'acord amb aquesta Llei.

Article 48

Els tribunals andorrans no tenen competència per entendre en les causes que afectin el vincle matrimonial i que hagin d'ésser substanciadades en aplicació d'una

lleï estrangera, llevat del supòsit en què un, almenys dels cònjuges, sigui andorrà.

Article 49

La jurisdicció civil del Principat d'Andorra és competent en les causes matrimonials següents:

1. De separació, nul.litat i divorci de matrimoni civil celebrat a Andorra regit per aquesta Llei.

2. De separació i divorci de cònjuges units per matrimoni canònic, si la part demandada té domicili i residència a Andorra.

3. De separació de cònjuges units per matrimoni civil celebrat fora d'Andorra, si la part demandada té domicili i residència a Andorra.

4. De separació i divorci dels cònjuges andorrans o residents, casats a Andorra, amb anterioritat a aquesta Llei.

5. De separació i divorci dels dos cònjuges andorrans, o d'un cònjuge andorrà amb un cònjuge estranger, casats canònicament o civil a l'estranger, si el matrimoni figura inscrit a Andorra.

Article 50

En cas de conflicte de jurisdiccions és competent la jurisdicció civil.

Capítol 2. Les mesures provisionals per demanda de nul.litat, de separació o de divorci

Article 51

1. La jurisdicció civil, a instància del cònjuge que ha formulat demanda de nul.litat, de separació o de divorci, o del que es proposi formular-la, apreciand la necessitat i la urgència del cas i tenint en compte els interessos familiars més necessitats de protecció, pot disposar les mesures provisionals amb vista a la separació dels cònjuges, a l'atribució de l'ús de l'habitatge familiar, i oït el Ministeri Fiscal, a la guarda i cura dels fills menors d'edat, a la contribució dels cònjuges a les càrregues del matrimoni, i a la conservació i l'administració dels béns del matrimoni i la fixació de la pensió per als fills.

2. Quan aquestes mesures s'hagin adoptat abans de l'admissió de la demanda de nul.litat, de separació o de divorci, queden sense efecte si en el termini de

30 dies naturals no s'hi interposa aquella demanda.

Capítol 3. Efectes de la declaració de nul.litat del matrimoni, de separació i de divorci

Article 52

Les sentències de declaració de nul.litat del matrimoni, de separació dels cònjuges o de divorci no eximeixen els pares de llurs obligacions envers els fills.

Article 53

Totes les mesures sobre educació i guarda dels fills s'adopten en el seu interès i benefici. La jurisdicció civil pren les mesures, després d'escoltar si és possible el parer dels fills menors d'edat, oït el Ministeri Fiscal.

Article 54

1. L'exercici de la pàtria potestat, entès com una obligació dels pares, correspon a ambdós consorts. Un consort pot perdre aquest exercici en virtut de resolució judicial ferma.

La decisió judicial que atribueixi la pàtria potestat al consort al qual s'hagi confiat la guarda dels fills haurà de ser motivada.

En tot cas, la decisió judicial determina també en quines condicions el cònjuge que no exerceixi la pàtria potestat pot visitar els fills, comunicar-se amb ells i tenir-los en la seva companyia.

2. La jurisdicció civil, oït el Ministeri Fiscal, pot limitar el dret de visita, comunicació i companyia al.ludits en l'apartat precedent i, excepcionalment, fins i tot suspendre'l, en cas d'incompliment greu dels deures imposats per la decisió de l'autoritat competent i si es donen circumstàncies molt greus que ho aconsellen.

3. Les ulteriors noces no afecten la pàtria potestat, que s'exercita sense cap intervenció del nou cònjuge.

Article 55

La sentència ferma de separació, de nul.litat, o de divorci, determina la dissolució del règim econòmic del matrimoni.

Article 56

L'ús del domicili familiar i dels seus objectes, que no siguin personals de cadascun dels cònjuges, es determina, a

manca d'acord, tenint en compte el cònjuge més necessitat i l'interès dels fills.

Article 57

1. En el cas de separació o divorci, el cònjuge que experimenti un desequilibri econòmic en relació a l'altre i que ocasioni un empitjorament respecte a la seva situació anterior en el matrimoni, té dret a una pensió que es fixarà en la resolució judicial, en atenció a les circumstàncies del cas i als següents aspectes:

- a) L'acord dels cònjuges.
- b) L'edat i l'estat de salut.
- c) La qualificació professional i les probabilitats d'accés a un lloc de treball.
- d) Els recursos econòmics i les necessitats de cada cònjuge.
- e) La pèrdua eventual d'un dret de pensió.
- f) La duració del matrimoni i de la convivència conjugal.
- g) La dedicació passada i futura a la família.
- h) La col.laboració amb el seu treball a les activitats mercantils, industrials o professionals de l'altre cònjuge.

2. La pensió fixada, com també les bases d'actualització de la pensió i les garanties per al seu pagament, es podrà modificar per alteracions substancials dels recursos econòmics d'un i altre cònjuge.

3. La pensió fixada pot ser substituïda, mitjançant conveni acordat en qualsevol moment, per la constitució d'un vitalici, d'un usdefruit sobre determinats béns o pel lliurament d'un capital en béns o en diners.

4. El dret a la pensió s'extingeix pel cessament de la causa que el va motivar, per compliment del termini fixat, per contreure el creditor un nou matrimoni o per viure maritalment amb un altra persona; no s'extingeix per la mort del deutor, però els seus hereus poden sol.licitar judicialment la reducció o la supressió de la pensió, si el cabal hereditari no pot satisfer el deute o la pensió afecta els seus drets legítims.

Article 58

1. En tràmit d'execució de sentències fermes i definitives de separació, de nul.litat o de divorci, la jurisdicció civil adoptarà totes les mesures pertinents per garantir el compliment de les disposicions d'aquest capítol i el tenor de les dites sentències.

2. A demanda de qualsevol de les parts davant la jurisdicció civil les sentències o altres resolucions canòniques fermes i definitives relatives a la dissolució o nul.litat del vincle matrimonial, tenen plena eficàcia civil d'acord amb l'ordenament jurídic del Principat d'Andorra.

Títol V. Normes processals en les causes matrimonials davant la jurisdicció civil

Capítol 1. Les causes de nul.litat del matrimoni i de divorci

Article 59

Les causes de nul.litat i de divorci del matrimoni civil es tramiten segons les normes comunes del procediment declaratiu abreujat, amb les excepcions contingudes en els articles d'aquest títol.

Article 60

1. L'acció per demanar la declaració de nul.litat del matrimoni civil o de divorci correspon:

- a) Als cònjuges.
- b) Al ministeri fiscal.
- c) A qui hagi estat víctima de la violència, de la por greu o de l'engany, a què es refereixen els articles 29 i 30.
- d) A les persones que tinguin un interès directe i legítim. En aquest cas la jurisdicció civil s'ha de pronunciar prèviament sobre l'existència o la inexistència del dit interès, oït el Ministeri Fiscal.

2. L'acció per demanar la declaració de divorci s'extingeix per la mort de qualsevol dels cònjuges i per la reconciliació, la qual ha de ser expressa quan tingui lloc després de la interposició de la demanda.

La reconciliació posterior al divorci no produeix efectes jurídics, però els divorciats podran contreure entre ells un nou matrimoni.

Capítol 2. Requisits per a la separació dels cònjuges

Article 61

1. Els cònjuges poden separar-se de mutu acord, si estableixen en un conveni escrit un règim de separació, que comprngui tots els aspectes exigits per les disposicions dels articles 52 al 57, i el conveni és aprovat per la jurisdicció civil, que ha de vetllar perquè els drets d'ambdós cònjuges i els dels fills restin suficientment protegits.

2. Abans de refusar l'aprovació del conveni de separació, la mateixa jurisdicció civil ha d'invitar els cònjuges que estableixin un nou conveni que inclogui les estipulacions que la jurisdicció els indiqui, d'acord amb la Llei.

Article 62

Llevat del cas previst per l'article precedent, són d'aplicació a les causes de separació dels cònjuges les disposicions del capítol 1 d'aquest mateix títol.

Capítol 3. Les mesures provisionals

Article 63

1. El procediment per a l'adopció de les mesures provisionals, a què es refereix l'article 51, s'inicia mitjançant demanda a la jurisdicció civil, acompanyada de les proves pertinents o de llur proposició.

2. La jurisdicció civil dóna immediatament trasllat de la demanda a l'altra part, fixant al mateix temps la data perquè compareguin ambdues parts. En l'acte de compareixença s'ha d'intentar la conciliació o contestar la demanda aportant o proposant les proves pertinents, i es pot formular reconvençió. En aquest darrer cas la jurisdicció civil atorga un termini de quinze dies a l'actora per contestar la demanda reconvençional.

3. Practicada la prova, les parts poden formular escrit de conclusions dins el termini de vuit dies, i, acte seguit, la jurisdicció civil dicta aute adoptant les mesures adients.

Article 64

En casos de necessitat o urgència, i a demanda expressa de part, el Batlle pot adoptar les mesures de tipus personal previstes a l'article 51, i acordar els auxilis econòmics imprescindibles, abans de

donar trasllat de la demanda a l'altra part o en qualsevol moment posterior a aquest i anterior a la compareixença.

Article 65

Els recursos contra les decisions sobre mesures provisionals, no tenen efecte suspensiu quant a l'execució de les dites mesures, llevat de decisió expressa i motivada en l'acte d'acceptació de l'apel·lació.

Article 66

La Llei del Registre Civil estableix quins són els actes inscripibles i el procediment a seguir.

Disposició transitòria primera

Provisionalment, mentre no s'hagi promulgat la Llei del Registre Civil, tots els actes i les decisions que siguin competència del futur registrador, exclusivament quant al matrimoni civil, són assumits per un batlle de la Secció Administrativa; en conseqüència, sempre que en la present Llei es mencionen els mots "Registre Civil" o "registrador", s'ha d'entendre per "Batllia" o "batlle".

Disposició transitòria segona

Per la present Llei es crea el Registre Civil provisional, a càrrec de la Batllia, Secció Administrativa, de forma transitòria i fins a la data de posada en funcionament del Registre Civil d'Andorra, on s'han d'inscriure únicament els fets o actes relatius al matrimoni civil, celebrat d'acord amb la present Llei.

Disposició transitòria tercera

Mentre no sigui d'aplicació la Llei del Registre Civil, el procediment previ a la celebració del matrimoni civil i la seva inscripció al Registre, és el següent:

1. Per formalitzar l'expedient previ a la celebració del matrimoni civil a Andorra, ambdós contraents han de comparèixer davant la Batllia, signant una declaració del matrimoni segons el model provisional establert pel Reglament del Govern, acompanyada d'una certificació d'estat civil i d'un certificat de residència, demanant que es procedeixi a les proclames. Una vegada rebuda la declaració, el batlle n'examina la suficiència i la procedència del matrimoni celebrador, examinant tant els requisits de validesa com els de

licitud, oït, si és el cas, el Ministeri Fiscal i pren una de les decisions següents:

- a) Suspendre la tramitació de l'expedient per insuficiència de dades o per im procedència.
- b) Denegar motivadament la continuació de l'expedient.
- c) Continuar l'expedient.

En els dos primers casos la decisió del batlle és recurrible davant la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia.

En el tercer cas s'ha de disposar que es facin les proclames que s'han de fer segons disposa el Reglament del Govern.

2. Cinc dies després d'haver-se esgotat el temps d'exhibició de les proclames i a la vista de les eventuals denúncies d'impediments i de la formalització de les oposicions al matrimoni, el batlle pren una de les decisions següents:

- a) En el cas en què cumulativament es compleixin les dues condicions següents: 1) Que no hi hagi cap element, que el batlle, en la seva funció qualificadora, estimi que s'oposa a la validesa i la llicitud del matrimoni projectat i, 2) Que no hi hagi cap denúncia ni oposició, declara autoritzar la celebració.
- b) En el cas en què hi hagi denúncies d'impediment, però sense formalització d'oposició, el batlle dóna trasllat de l'expedient al Ministeri Fiscal, el qual, en el termini de cinc dies, si hi troba fonament legal, entaula l'oposició al matrimoni celebrador davant la jurisdicció civil ordinària. En aquest cas, com el cas en què l'oposició al matrimoni es formalitzi per part de tercers, se sobreseu l'autorització fins que recaigui sentència ferma autoritzant-lo o denegant-lo.

3. En el cas en què el matrimoni sigui celebrador a l'estranger entre futurs contraents un dels quals sigui andorrà o resident a Andorra, el batlle fa les proclames en la forma que s'ha dit anteriorment, a petició dels contraents o a petició de l'òrgan estranger que els demani.

En el cas en què l'òrgan estranger sol·liciti la pràctica de les proclames a Andorra, a un cònsol o a un òrgan judicial

andorrà, aquests trameten la petició, l'exhort o la comissió rogatòria rebuts sense proveir res, encara que vingui d'un òrgan judicial estranger, al batlle que qualifica la petició, i li dóna el curs oportú. Les respostes a les comissions rogatòries, els exhortos i les peticions, les adreça el batlle pel canal que es fixi per Reglament del Govern.

4. Si a resultes de les proclames fetes en virtut de l'apartat anterior, el batlle rep denúncies d'impediment o es formalitzen oposicions a Andorra, la Llei aplicable i la jurisdicció competent per entendre dels impediments i de les oposicions són:

- a) Les andorranes si, almenys, un dels contraents és andorrà i en aquest cas es procedeix com es diu en les disposicions transitòries Segona i Tercera.1, o

b) Les nacionals dels contraents o del lloc de celebració, segons procedeixi, si cap d'ells no és andorrà, i solament algun d'ells és resident a Andorra. En ambdós casos el batlle notifica a l'òrgan estranger que hagi sol·licitat les proclames la decisió, fent esment explícit de les presents disposicions transitòries. En cap cas no es poden fer proclames a Andorra quan les mateixes proclames o el matrimoni celebrador constitueixi frau a la llei nacional o contravingui l'ordre públic intern.

5. Les dispenses d'haver de formalitzar expedient i les dispenses de proclames són acordades pel president dels batlles, a petició conjunta dels dos contraents, oït el Ministeri Fiscal i el batlle competent. Les dispenses s'anoten en la inscripció de matrimoni en el moment de fer-se.

6. S'inscriuen al Registre provisional de la Batllia, els matrimonis civils celebrats a Andorra d'acord amb aquesta Llei.

També s'inscriuen els matrimonis civils celebrats a l'estranger entre cònjuges, un dels quals, almenys, sigui andorrà o resident a Andorra. Fins a la seva inscripció en el Registre provisional de la Batllia, el matrimoni no inscrit no perjudica els drets adquirits de bona fe per tercers.

7. La inscripció dels matrimonis civils celebrats a Andorra es fa com segueix:

El cònsol autoritzant o el seu delegat estén una acta de la celebració del matrimoni en dos exemplars segons el model determinat per Reglament del Govern, i la signa juntament amb els cònjuges i dos testimonis hàbils. Un exemplar de l'acta resta al Comú, als sols efectes d'arxiu, sense que es pugui lliurar cap certificació a partir de la mateixa acta. L'altre exemplar serà tramès al batlle dins el primer dia hàbil següent a la celebració del matrimoni i serà inscrit dins el termini de les vint-i-quatre hores següents a la recepció, signant l'acta el sol batlle, i serà arxivat en el lligall corresponent. El batlle acusa rebut de l'acta al cònsol remitent.

8. La inscripció dels matrimonis celebrats a l'estranger entre cònjuges, un dels quals almenys és andorrà o resident a Andorra, ha d'ésser promoguda pel cònjuge andorrà o resident, a) si el matrimoni és civil s'ha d'inscriure la certificació literal de la inscripció en el Registre Civil del país on s'hagi celebrat el matrimoni dintre dels set dies següents a la celebració; b) si el matrimoni és canònic s'ha d'inscriure la certificació literal canònica lliurada per l'òrgan canònic competent, notificada a través de l'ordinari d'Andorra.

En els dos casos la petició d'inscripció ha d'ésser signada pels dos contraents, els quals han de signar també la inscripció juntament amb el batlle.

Disposició transitòria quarta

En la data d'entrada en vigor de la Llei del Registre Civil, el batlle competent, d'ofici, trametrà la totalitat del Registre Civil provisional de la Batllia al registrator civil, quedant incorporat en la forma que la Llei del Registre Civil ho estableixi.

Disposició final

Aquesta llei entrarà en vigor a partir de la seva publicació al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Casa de la Vall, 30 de juny de 1995

Josep Dalleres Codina
Sindic General

Nosaltres els Coprínceps la sancionem i promulguem i n'ordenem la publicació en el Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Jacques Chirac
President de la República Francesa
Copríncep d'Andorra

Llei qualificada de quota d'immigració per al període comprès entre l'1 de juny de 1995 i el 31 de maig de 1996

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 30 de juny de 1995 ha aprovat la següent:

Llei qualificada de quota d'immigració per al període comprès entre l'1 de juny de 1995 i el 31 de maig de 1996

Exposició de motius

Atès que la darrera Llei de quota aprovada pel Consell General l'any 1993 tenia un període de vigència fins al final del primer semestre de 1994,

Atès que el Govern ha d'assegurar unes condicions òptimes de funcionament dels diferents sectors econòmics del Principat i, alhora, ha de controlar eficaçment els fluxos migratoris,

Atès que aquests objectius es poden assolir únicament en un marc legalment establert,

Es proposa l'adopció del present Projecte de Llei de quota d'immigració, que deixa vigents el Decret de bases sobre la immigració de data 26 d'abril del 1980 i les disposicions complementàries de data 25 d'abril del 1984, per part del Consell General, així com les normes d'aplicació de les quotes de 1992 i 1993.

Les modificacions introduïdes en relació amb la situació anterior es refereixen a l'obertura d'una quota per a treballadors estrangers nacionals de països no membres de la UE i de l'EFTA, amb unes condicions molt restrictives.

Tanmateix, l'adopció d'aquesta Llei ha de venir a establir la legalitat a una situació que ja existeix en l'actualitat derivada de la complexa realitat socio-econòmica. Així doncs, aquesta mesura és merament

transitòria per mentre no s'adopta la Llei d'Immigració.

Article 1

Quota d'autoritzacions prorrogables

a) Autoritzacions concedides a treballadors nacionals de països de la UE i de l'EFTA.

Es fixa una quota de 500 autoritzacions de sojorn i treball prorrogable, i una quota de 150 autoritzacions de sojorn i treball per a treballadors altament qualificats.

b) Autoritzacions concedides a treballadors d'origen altre que els països de la UE i de l'EFTA.

Es fixa una quota de 20 autoritzacions de sojorn i treball prorrogable. Aquestes autoritzacions estan sotmeses a les mateixes disposicions legals que les autoritzacions concedides a treballadors nacionals de països de la UE i de l'EFTA, i a les condicions particulars definides a continuació:

Persones destinades a assistència domèstica continuada a persones de la tercera edat.

Persones altament qualificades.

En aquests casos, la sol·licitud ha d'anar acompanyada d'una carta motivada del patró. Aquest igualment ha de notificar l'eventual trencament de la relació laboral a l'Oficina d'Immigració en un termini no superior a 15 dies;

Persones unides de fet amb un(a) nacional andorrà(ana).

En aquest cas, la sol·licitud ha d'anar acompanyada d'una carta motivada del/de la nacional interessat/ada.

L'Administració pot efectuar una enquesta amb la finalitat de verificar la realitat dels fets al·legats.

Article 2

Quota d'autoritzacions temporals

Per tal de cobrir les necessitats puntuals de mà d'obra, amb caràcter temporal, s'atorguen un total de 800 autoritzacions de treball temporals.

Aquestes autoritzacions temporals tenen una durada de 6 mesos, i no són prorrogables.